

CLIËNTENRAAD
ROERDALEN

Neem er popcorn bij!

Door Nanne van Poll, secretaris CRR

Fake of real, feit of fictie. Dat houdt de gemoederen de laatste tijd bezig. Voor de volgende tips speelt dat verschil óók een rol, maar dat mag de kijkpret niet drukken. Voor mensen voor wie onderstaande levensgebeurtenissen, zoals werkloosheid, re-integratietrajecten of verschrikkelijke bazen onbekend terrein zijn, is het misschien een vreemde of zelfs overdreven kijk in de keuken. Maar ervaringsdeskundigen zoals ik kunnen u op het hart drukken dat de realiteit soms onwaarschijnlijker en vreselijker is.... Enfin, neem er popcorn en wat te drinken bij, en ga er eens voor zitten, want hier begint de filmavond!

Voor de geïnteresseerden, waaronder de werkloze bankzitters ("U bent niet alleen"), politici, ambtenaren of beleidsmedewerkers heb ik een 'leuke' playlist samengesteld, waarbij u een en ander kunt zien over de arbeidsmarkt, werkloze uitkeringsgerechtigden en werkgevers.

We beginnen lekker luchtig met '*Horrible Bosses*' (2011 en 2014). Deze twee Amerikaanse films laten de absurditeit zien van het werken met en onder bazen. Menig werkende zal dat bekend voorkomen. Wie kent ze niet, die bazen die commanderen, snauwen en geen tegenspraak dulden? Zeker mannelijke bazen dulden geen tegenspraak van vrouwelijke ondergeschikten, redelijk seksistisch, ik weet het,

maar de meerderheid van de mannen voelen zich intellectueel superieur aan vrouwen, ook al bewijst hun diploma soms het tegendeel - hoewel je zonder diploma ook intellectueel superieur kunt zijn. De werknemers in deze twee films lijden onder hun bazen, en wie heeft dat niet weleens of vaker? Verplichte vrije dagen worden afgenomen van het vakantieverlof, naar het toilet gaan onder werktijd mag alleen in de daarvoor bestemde pauzes of na toestemming van de baas...*'The Lunchbox'* uit 2013 wil ik ook niet onvermeld laten, maar die laat een andere kant van het werk zien.

Goed, we beginnen met een kwinkslag, vlaag van herkenning en afgrijzen. Amerikaanse blockbusters zijn niet ieders smaak, maar de volgende geeft een inkijkje in de kille ontslagmethodiek die het kijken waard is, want na opbouwende kritiek volgt vanzelfsprekend het ontslag. De film heet *'Up in the air'* (2009), een drama met George Clooney - het oog wil ook wat!? Aan de lopende band worden mensen ontslagen, zonder rekening te houden met het emotionele effect van dit ontslag. Het gebrek aan empathie is kenmerkend voor de situatie waarin de werkzoekende uitkeringsgerechtigde zich vanaf nu zal bevinden. Werkloosheid wordt tegenwoordig gezien als een keuze en als een persoonlijk falen, terwijl de realiteit - er is onvoldoende betaald werk voor eenieder voorhanden - volledig wordt genegeerd.

Na het ontslag volgt het verplichte traject bij een arbeidsbureau. De zinloosheid hiervan is mooi verbeeld in *'The Company Men'* (2010). Vernedering en radeloosheid spelen een grote rol, maar het kan ook met wat humor zoals in *'The Full Monty'* (1997), wat resulteert in een voor dames leuke avond. Er zit 13 jaar tussen die films, maar de harde werkelijkheid is dat er niet veel veranderd is.

Heeft u nog fut voor meer realiteit? Of is het u nu al te veel drama geworden? Het is ook zware materie, helaas, leuker kan ik het niet maken. De climax bestaat uit twee Engelse drama's, namelijk *'The Angels' Share'* (2012) en *'I, Daniel Blake'* (2016), beide van de sociaal betrokken en maatschappijkritische regisseur Ken Loach. De behandeling en bejegening van uitkeringsgerechtigden staan centraal - ik wil echt niet te veel verklappen. Ik vind zonder enige twijfel wel dat die laatste film verplicht materiaal moet zijn voor bestuurders, politici en ambtenaren. Ook in Nederland komt deze problematiek namelijk voor; ontkenners zijn in mijn ogen naïef. Het slot vormt een Franse film, *'La loi du marché'* (2015). Het gaat over een man die na eindeloos solliciteren klem komt te zitten tussen ethiek en elke maand een beetje geld verdienen voor het nodige brood op de plank. Hetzelfde geldt voor *'Deux jours, une nuit'* (2014): kiezen de collega's voor een bonus of voor de baan van Sarah? Het is een interessant dilemma, waar zelfs de bijbel het antwoord niet op weet.

Deze kijklijst is niet sluitend, want er zijn meer goede films over slechte werkomstandigheden, werkloosheid, armoede, uitzichtloosheid en de werklozenindustrie, maar alleen geen Nederlandse. Er zijn wel goede documentaires zoals *'Schuldig'* of *'De tegenprestatie'*, die dezelfde problematiek aankaarten, maar dan in een andere vorm.

Veel kijkplezier gewenst!